

Comparison of intertwined family boundaries in students with maladaptive schemas and those without maladaptive schemas

Fatemeh Rezapour Choras¹, Mostafa Nokani², Mitra Mayeli³

1. Master 's Graduate in General Psychology, Electronic Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: rezapour.fateme@gmail.com

2. Assistant Professor, Department of Clinical Psychology, University of Medical Sciences, Arak, Iran. E-mail: hajinokani@yahoo.com

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Electronic Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: Mayeli.mi@yahoo.com

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article history:
Received 19 October 2024
Received in revised form 15 November 2024
Accepted 20 December 2024
Published Online 21 December 2024

Keywords:
enmeshed family boundaries, early maladaptive schemas, students

ABSTRACT

Background: Family boundaries play a role in the formation of schemas, this can have significant psychological consequences for family members. Despite the theoretical links between enmeshed family boundaries and early maladaptive schemas, there is a noticeable research gap on this relationship.

Aims: The present study was conducted with the aim of comparing enmeshed family boundaries in students with and without early maladaptive schemas.

Methods: The method of this descriptive research was causal-comparative. The statistical population of the research included all students of Islamic Azad University of Tehran in the academic year of 2023-2024. Among the people of the statistical population, 204 people (152 women, 52 men) were selected by convenience sampling method. The data collection tools in this research included the Young Schema Questionnaire-Short Form (Young, 1998) and the Family Adaptability and Cohesion Evaluation Scale (Olson et al., 1985). Independent t-test, Benferoni test and SPSS-26 software were used to analyze and compare the data.

Results: The scores of enmeshed boundaries in people with an Enmeshment/Undeveloped Self schema were significantly higher than those without an Enmeshment/Undeveloped Self schema ($P < 0.05$). Enmeshed family boundaries in individuals with and without Disconnection and Rejection Domain impaired schemas, Impaired Autonomy and Performance Domain impaired schemas, Entitlement/Grandiosity schema, Insufficient Self-Control/Self-discipline schema, Other Directedness Domain schemas, Over vigilance /Inhibition Domain impaired schemas, were not significantly different. ($P > 0.05$).

Conclusion: Intertwined borders can lead to the formation of the intertwined schema itself. However, the development of other maladaptive schemas is not directly related to family entanglement. These schemas may develop through various pathways, such as traumatic experiences, peer relationships, or social influences.

Citation: Rezapour Choras, F., Nokani, M., & Mayeli, M. (2024). Comparison of intertwined family boundaries in students with maladaptive schemas and those without maladaptive schemas. *Journal of Psychological Science*, 23(143), 265-279. [10.52547/JPS.23.143.265](https://doi.org/10.52547/JPS.23.143.265)

Journal of Psychological Science, Vol. 23, No. 143, 2024

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.23.143.265](https://doi.org/10.52547/JPS.23.143.265)

✉ **Corresponding Author:** Mostafa Nokani, Assistant Professor, Department of Clinical Psychology, University of Medical Sciences, Arak, Iran.

E-mail: hajinokani@yahoo.com, Tel: (+98) 9126019153

Extended Abstract

Introduction

Family function is very important for the well-being of its members. Different theories of family systems have tried to explain healthy and unhealthy families in some way (Chen et al., 2017). One of the basic concepts in family therapy is the concept of family boundaries. Boundaries are psychological distances that determine who is included or excluded in specific family subsystems (Wetchler & Hecker, 2014). Boundaries affect relationships between family members (Minuchin, 2018). The degree of permeability of boundaries represents the degree of interaction of family subsystems with each other and with other systems outside the family system (Metcalf, 2023).

According to the perspective of structural family therapy, boundaries can be normal, enmeshed and disengaged (Kiani Chalmardi et al., 2021). Enmeshed boundaries are vague and undifferentiated, and in them each subsystem is separated to an insignificant extent and can be easily crossed (Kiani Chalmardi et al., 2021). Minuchin (2018) also believes that in enmeshed families, the differentiation of the family system is unclear and lacks the necessary resources to adapt and change with stressful conditions.

Family boundaries play a role in the formation of schemas, this can have significant psychological consequences for family members. For example, various lines of evidence suggest that disengaged family boundaries are associated with the development of early maladaptive schemas (Young et al., 2006).

Early maladaptive schemas refer to false feelings, beliefs, and assumptions that influence people's interpretations, perceptions, and behaviors (Yang et al., 2003). Family boundaries play a key role in creating and maintaining initial incompatible schemas (Yousefi et al., 2020). Individuals who experience unstable and unsupportive family environments are more likely to engage in maladaptive cognitive schemas (Oldham et al., 2009). Enmeshed family boundaries, characterized by a lack of structure and compatibility, may lead to the development of early maladaptive schemas

associated with impaired independence and functioning, such as dependency and vulnerability (Yousefi et al., 2020).

Despite the search of the authors of this article, few studies have been done on the relationship between family boundaries and early maladaptive schemas. Despite the theoretical links between enmeshed family boundaries and early maladaptive schemas, there is a noticeable research gap on this relationship. Therefore, the current research seeks to answer this basic question, are the enmeshed family boundaries different in students with and without early maladaptive schemas?

Method

The method of this descriptive research was causal-comparative. The statistical population of the research included all students of Islamic Azad University of Tehran in the academic year of 2023-2024. Among the people of the statistical population, 204 people (152 women, 52 men) were selected by convenience sampling method. The data collection tools in this research included the Young Schema Questionnaire-Short Form (1998) and the Family Adaptability and Cohesion Evaluation Scale (Olson et al., 1985). Independent t-test, Benferoni test and SPSS-26 software were used to analyze and compare the data. The criteria for inclusion this research included informed consent to participate in the research, being a student, having physical and psychological health. The criteria for exclusion from the research included failure to fully answer the questions in the questionnaires and dissatisfaction with the continuation of participation in the research.

Results

In total, 204 students participated in this study. In terms of gender, the ratio of female to men was 3 to 1; In this way, the gender of 152 participants (74.5 percent) was female and 52 participants (25.5 percent) were male. Examining other demographic information of the participants in this study showed that the average age of the participants was 33.62 with a standard deviation of 10.48. In terms of parental divorce before the age of 18, 16 people (7.8 percent) experienced parental divorce and 188 people (92.2 percent) did not experience parental divorce.

The results of the independent t-test of enmeshed family boundaries according to the schemas of the

domain of disconnection and rejection are shown in Table 1.

Table 1. Results of the independent t-test of enmeshed family boundaries according to the schemas of the domain of disconnection and rejection

Variable	enmeshed family boundaries	Number	average	t	*P
emotional deprivation	does not have	155	2.92	0.291	0.772
	has	49	2.89		
abandonment/instability	does not have	169	2.89	2.64-	0.009
	has	35	3.15		
Mistrust/abuse	does not have	171	2.91	0.176-	0.861
	has	33	2.93		
social isolation/ alienation	does not have	180	2.91	0.553-	0.581
	has	24	2.97		
defectiveness/shame	does not have	196	2.92	1.16	0.248
	has	8	2.67		

* Bonferroni test was used for comparisons.

The results of Table 1 show that people with and without schemas of emotional deprivation, abandonment/instability, Mistrust/abuse, social isolation/ alienation, defectiveness/shame in enmeshed family boundaries do not have a significant difference ($P > 0.05$). The results of the independent t-test of enmeshed family boundaries according to the schemas of the domain of impaired autonomy and performance shown in Table 2.

Also, The results of Table 2 show that people with and without schemas of failure, dependence/

incompetence, vulnerability to harm or illness have no significant difference in the scores of enmeshed family boundaries ($P > 0.05$), and the scores of enmeshed boundaries in people with enmeshment/ underdeveloped self schema were significantly higher than those without entangled/trapped self-schema ($P < 0.05$).

The results of the independent t-test of enmeshed family boundaries according to the schemas of the domain of impaired autonomy and performance shown in Table 3.

Table 2. Results of the independent t-test of enmeshed family boundaries according to the schemas of the domain of impaired autonomy and performance

Variable	enmeshed family boundaries	Number	average	t	*P
Failure	does not have	185	2.89	1.89-	0.059
	has	19	3.16		
Dependence/incompetence	does not have	199	2.91	0.149	0.882
	has	5	2.87		
Vulnerability to harm or illness	does not have	173	2.89	1.38	0.17
	has	31	3.05		
Enmeshment/underdeveloped self	does not have	168	2.85	3.57-	0.001
	has	36	3.23		

* Bonferroni test was used for comparisons.

Table 3. Results of the independent t-test of enmeshed family boundaries according to the schemas of the domains of Impaired limits, Other-directedness and overvigilance

Variable	enmeshed family boundaries	Number	average	t	*P
Impaired limits Entitlement/grandiosity	does not have	140	2.83	2.94-	0.004
	has	64	3.09		
Insufficient self-control/self-discipline	does not have	162	2.91	0.049	0.961
	has	42	2.91		
Other-directedness Subjugation	does not have	175	2.89	1.91-	0.235
	has	29	3.03		
Self-sacrifice	does not have	100	2.78	3.12-	0.002
	has	104	3.04		
Overvigilance emotional deprivation	does not have	179	2.91	0.045-	0.964
	has	25	2.92		
Unrelenting standards	does not have	94	2.83	1.75-	0.082
	has	110	2.98		

* Bonferroni test was used for comparisons.

Conclusion

The present study was conducted with the aim of comparing enmeshed family boundaries in students with and without early maladaptive schemas.

The results showed that people with an Enmeshment/underdeveloped self had significantly higher scores in enmeshed family boundaries compared to people who did not have this schema. This finding with the results of studies by Bruysters, & Pilkington (2023), Van Petegem et al. (2022), Fulton et al. (2014) is consistent. The obtained finding is consistent with Young's schema theory, which states that early maladaptive schemas from unfulfilled basic emotional needs in childhood are often created in the context of dysfunctional family environments. When a child's sense of identity is not clearly distinct from his or her parents due to enmeshed family boundaries, tangled family boundaries may develop. Enmeshed family boundaries, which play a role in the creation of the impaired autonomy and performance schema, make the child's independent functioning not encouraged, the child's independence is destroyed, and extreme protection of the children takes place.

Another finding of this study showed that in the scores of enmeshed family boundaries between people with and without the schemas domain of disconnection and rejection, the domain of impaired autonomy and performance, entitlement/grandiosity, Insufficient self-control/self-discipline, the domain of other-directedness, the domain of overvigilance and overcontrol/emotional inhibition, no significant difference. This finding was contrary to the results of the hunting study by Shekari Ghandpazi et al. (2020). The lack of significant findings for other schemas may indicate that not all maladaptive schemas are directly related to family enmeshing. These schemas may develop through various pathways, such as

traumatic experiences, peer relationships, or social influences.

Also, In confirmation of the findings of this research, Yousefi et al. (2019) showed in their study that families with intertwined boundaries, which are characterized by a lack of structure and compatibility, may lead to the development of early maladaptive schemas associated with impaired autonomy and performance, such as dependence and vulnerability. According to the findings of this research and considering the recognition of the mutual influence between the early maladaptive schemas and family boundaries, it is suggested, In therapeutic interventions, family psychologists should consider the relationship between early maladaptive schemas and enmeshed boundaries to improve the emotional well-being of individuals and family function.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the master's thesis of the first author in the field of General Psychology at Islamic Azad University, Electronics branch. Also, in order to comply with the ethical considerations of the research, participants were explained about the voluntary and optionality of participating in the research and keeping the information confidential, and informed consent was obtained from them.

Funding: This research was done in the form of a master's thesis without financial support.

Authors' contribution: The first author is the main researcher of this study. The second author is the supervisor and the third author is the thesis advisor.

Conflict of interest: The authors do not express any conflict of interest in this study.

Acknowledgments: We hereby express our gratitude to all the students participating in this research who helped us in conducting this study.

مقایسهٔ مرزهای خانوادگی درهم تنیده در دانشجویان داری طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بدون طرحواره‌های ناسازگار اولیه

فاطمه رضاپور چورس^۱، مصطفی نوکنی^۲، میترا مایلی^۳

۱. فارغ التحصیل کارشناسی ارشد روانشناسی ارشد روانشناسی عمومی، واحد الکترونیک، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی، اراک، ایران.

۳. استادیار، گروه روانشناسی، واحد الکترونیک، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: مرزهای خانوادگی در شکل‌گیری طرحواره‌ها نقش دارند، این امر می‌تواند پیامدهای روانشناختی قابل توجهی برای اعضای خانواده در بر داشته باشد. با وجود پیوندهای نظری بین مرزهای خانوادگی درهم تنیده و طرحواره‌های ناسازگار اولیه، خلأ پژوهشی در مورد این رابطه، محسوس است.

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۲۸

بازنگری: ۱۴۰۳/۰۸/۲۵

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

انتشار برخط: ۱۴۰۳/۱۰/۰۱

کلیدواژه‌ها:

مرزهای خانوادگی درهم تنیده، طرحواره‌های ناسازگار اولیه، دانشجویان

هدف: پژوهش حاضر با هدف مقایسهٔ مرزهای خانوادگی درهم تنیده در دانشجویان با و بدون طرحواره‌های ناسازگار اولیه انجام شد. **روش:** روش این پژوهش، توصیفی از نوع علی-مقایسه‌ای بود. جامعهٔ آماری پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. از بین افراد جامعه آماری، ۲۰۴ نفر (۱۵۲ زن، ۵۲ مرد) با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش شامل پرسشنامه طرحواره یانگ-فرم کوتاه (یانگ، ۱۹۹۸) و مقیاس انسجام و انطباق خانواده (اولسون و همکاران، ۱۹۸۵) بود. برای تحلیل و مقایسهٔ داده‌ها نیز از آزمون تی مستقل، تعدیل بنفرونی و با نرم‌افزار SPSS-26 استفاده شد.

یافته‌ها: نمرات مرزهای درهم تنیده در افراد با طرحواره خود درهم تنیده/گرفتار به طور معنادار بیشتر از افراد بدون طرحواره خود درهم تنیده/گرفتار بود ($P < ۰/۰۵$). مرزهای درهم تنیده خانوادگی در افراد با و بدون طرحواره‌های حوزه مختل طرد و بریدگی، طرحواره‌های حوزه مختل خودگردانی و عملکرد، طرحواره استحقاق/بزرگ‌منشی، طرحواره خویش‌داری ناکافی/خودانضباطی ناکافی، طرحواره‌های حوزه دیگر پیروی، طرحواره‌های مختل حوزه گوش به زنگی و بازداری بیش از حد تفاوت معنادار نداشتند ($P > ۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: مرزهای درهم تنیده می‌تواند به شکل‌گیری طرحواره خود درهم تنیده منتهی شود. هر چند رشد سایر طرحواره‌های ناسازگار مستقیماً با درهم تنیدگی خانواده مرتبط نیستند. این طرحواره‌ها ممکن است از طریق مسیرهای مختلف، مانند تجربیات آسیب‌زا، روابط با همسالان، یا تأثیرات اجتماعی توسعه یابند.

استناد: رضاپور چورس، فاطمه؛ نوکنی، مصطفی؛ مایلی، میترا (۱۴۰۳). مقایسهٔ مرزهای خانوادگی درهم تنیده در دانشجویان داری طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بدون طرحواره‌های ناسازگار اولیه. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۴۳، ۲۶۵-۲۷۹.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۴۳، ۱۴۰۳. DOI: [10.52547/JPS.23.143.265](https://doi.org/10.52547/JPS.23.143.265)

© نویسنده‌گان.

✉ نویسنده مسئول: مصطفی نوکنی، استادیار، گروه روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی، اراک، ایران. رایانامه: hajinokani@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۲۶۰۱۹۱۵۳

مقدمه

عملکرد خانواده^۱ برای بهزیستی اعضای آن بسیار مهم است. نظریه‌های مختلف سیستم‌های خانواده هر یک به نوعی سعی در تبیین خانواده سالم و ناسالم داشته‌اند (چن و همکاران، ۲۰۱۷). ناکارآمدی عملکرد خانواده می‌تواند آسیب روانی را در بین اعضا ترویج کند (سیمپسون و همکاران، ۲۰۱۸؛ مورفی و همکاران، ۲۰۱۷؛ رابینوویتز و همکاران، ۲۰۱۶؛ ریپتی و همکاران، ۲۰۰۲). این ناکارآمدی در عملکرد، همچنین در جنبه‌های مختلف زندگی خانوادگی همچون انسجام خانواده^۲، انعطاف‌پذیری^۳، ارتباطات^۴، نقش‌ها^۵ و تعارض^۶ ظاهر شود (هیوز و گولون، ۲۰۰۸). ساختار حمایتی برای عملکرد خانواده مهم است. میزان حمایت فردی یا عاطفی اعضا از یکدیگر، می‌تواند بر پویایی و روابط خانواده تأثیر بگذارد. پویایی قدرت در خانواده‌ها می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر طیفی از متغیرها از جمله شکل‌گیری طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۷ بگذارد. افرادی که تجربه اولیه مراقبت در خانواده‌هایی با محافظت، کنترل و نفوذ بالای والدین را دارند، در بزرگسالی به احتمال زیاد درگیر انواع رفتارهای ناسازگارانه برای تنظیم یا اجتناب از تجارب آزار دهنده درونی می‌شوند و اضطراب بالایی را با مکانیزم اجتناب تجربی^۸ در بزرگسالی تجربه می‌کنند (فولتون و همکاران، ۲۰۱۳). اجتناب تجربی می‌تواند از طریق مدل‌سازی رفتاری با والدین به آن‌ها منتقل شده باشد (تیواری و همکاران، ۲۰۰۸).

یکی از مفاهیم اساسی در خانواده درمانی، مفهوم مرزهای خانوادگی^۹ است. مرزها، فواصل روانشناختی هستند که تعیین می‌کنند چه کسانی در خرده سیستم‌های خاص خانواده در کنار هم قرار گرفته یا کنار گذاشته شده‌اند (وچلر و هکر، ۲۰۱۴). مرزها در روابط بین اعضای خانواده تأثیر دارند (مینوچین، ۲۰۱۸). میزان قابلیت نفوذپذیری مرزها، نمایانگر میزان تعامل‌پذیری خرده سیستم‌های خانواده با یکدیگر و با سایر سیستم‌های بیرون از سیستم خانواده است (متکالف، ۲۰۲۳).

بر اساس دیدگاه خانواده درمانی ساختاری^{۱۰}، مرزها می‌توانند بهنجار^{۱۱}، درهم‌تنیده^{۱۲} و گسسته^{۱۳} باشند (کیانی‌چلمردی و همکاران، ۱۳۹۹). مرزهای بهنجار یا روشن، مرزهایی هستند که به خوبی یک خرده سیستم را محصور می‌کنند، درحالی‌که قادر هستند با سایر خرده سیستم‌ها تعامل برقرار کنند. این مرزها برای عملکرد مطلوب خانواده اهمیت دارند (وچلر و هکر، ۲۰۱۴). مرزهای درهم‌تنیده با منتشر، گنگ و نامتمایز هستند و در آن‌ها هر خرده سیستم در حدی ناچیز تفکیک شده است و به سادگی می‌توان از آن عبور کرد (کیانی‌چلمردی و همکاران، ۱۳۹۹). مینوچین (۲۰۱۸) نیز معتقد است در خانواده‌های درهم‌تنیده، تمایز سیستم خانواده نامشخص است و فاقد منابع لازم برای تطابق و تغییر با شرایط استرس‌زا است. این خانواده‌ها استقلال و ابتکار را قربانی کرده و تضاد بین قربانیان سیستم را به وجود می‌آورند و آن‌ها را برای اقتدار و قرار گرفتن در سلسله مراتب خانواده، وارد رقابت می‌کنند. درهم‌تنیدگی مرزها در خانواده، پیامدهای مختلفی دارد و با اختلالات درونی‌ساز و بیرونی‌ساز^{۱۴} (ونپتگم و همکاران، ۲۰۲۲؛ دیویس و همکاران، ۲۰۰۴) مانند اختلالات خوردن (سرنیگلیا و همکاران، ۲۰۱۷)، اضطراب و افسردگی (راسل و همکاران، ۲۰۱۶) همراه است. در مرزهای گسسته یا خشک، دسترسی خیلی محدودی وجود دارد، اعضا خیلی با هم ارتباط برقرار نمی‌کنند و نمی‌توانند مشکلات و چالش‌های خود را اصلاح کرده و یا درباره آن‌ها مذاکره کنند (متکالف، ۲۰۲۳). رفتارهای اعضای خانواده در این نوع مرزها بر هم تأثیر کمی دارد (نیکولز و شوارتز، ۱۹۹۷). وضوح مرزهای درون خانواده، یک معیار اساسی برای ارزیابی عملکرد خانواده است. از نظر وی در خانواده با مرزهای گسسته، مرزها بسیار خشک و نامنعطف هستند و دسترسی کودک به والدین نیاز به پیوند، پذیرش، اعتماد و دلبستگی را کم می‌کنند (مینوچین، ۱۹۸۵).

از سوی دیگر، مرزهای خانوادگی در شکل‌گیری طرحواره‌ها نقش دارند که این امر می‌تواند پیامدهای روانشناختی قابل توجهی برای افراد در بر

1. family function
2. family cohesion
3. flexibility
4. communications
5. roles
6. conflict
7. early maladaptive schemas

8. experiential avoidance

9. family boundaries

10. structural family therapy

11. normal

12. enmeshed

13. disengaged

14. internalizing and externalizing disorders

رضابور چورس و همکاران (۱۴۰۳) نشان داد که نمرات مرزهای گسسته خانوادگی در افراد با طرحواره محرومیت هیجانی، بی‌اعتمادی/ بدرفتاری، انزوای اجتماعی/ بیگانگی، نقص/ شرم (حوزه طرد و بریدگی)؛ طرحواره اطاعت (حوزه دیگر پیروی)، طرحواره بازداری هیجانی (حوزه گوش به زنگی) در مقایسه با افراد فاقد این طرحواره‌ها به طور معنادار بیشتر بود. نمرات مرزهای گسسته خانوادگی در افراد با و بدون طرحواره رهاشدگی/ بی‌ثباتی (حوزه طرد و بریدگی)، طرحواره شکست، طرحواره وابستگی/ بی‌کفایتی، طرحواره آسیب‌پذیری نسبت به ضرر و بیماری، طرحواره خود درهم تنیده (حوزه خودگردانی مختل)، طرحواره استحقاق/ بزرگ‌منشی، طرحواره خودانضباطی ناکافی (حوزه محدودیت‌های مختل)، طرحواره معیارهای سرسختانه (حوزه گوش به زنگی)، تفاوت معناداری نداشتند. همچنین نتایج مطالعه یوسفی و همکاران (۱۳۹۹) تحت عنوان پیش‌بینی اضلاع مدل سه‌گانه خانواده با استفاده از طرحواره‌های ناسازگار اولیه همسران نشان داد، طرحواره‌ها بر اساس شدت تأثیر بر اضلاع مدل سه‌گانه خانواده در سه دسته طبقه‌بندی می‌شوند. دسته اول، طرحواره‌های کم اثر همسران بر اضلاع مدل سه‌گانه خانواده است. در این طرحواره‌ها، در صورت ابتلای هر یک از همسران، اغلب اضلاع مدل تأثیر منفی نمی‌پذیرند. دسته دوم، طرحواره‌های بسیار مؤثر همسران بر اضلاع مدل سه‌گانه خانواده است. طرحواره‌های این دسته در صورت ابتلای هر کدام از همسران، تقریباً همه اضلاع را تحت تأثیر منفی قرار می‌دهند. دسته سوم، طرحواره‌های با تأثیر متفاوت در همسران بر اضلاع مدل سه‌گانه خانواده است. طرحواره‌های این دسته در صورت ابتلای زن یا شوهر به صورت متفاوتی بر مدل سه‌گانه خانواده اثرگذار هستند.

با وجود پیوندهای نظری بین مرزهای خانوادگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه، مطالعات مرتبط در مورد این رابطه محدود است. با توجه به اهمیت مرزهای خانواده در احساس امنیت تمامی اعضای خانواده، درک مسیرهای خاصی که مرزهای خانواده به ایجاد و تداوم طرحواره‌های ناسازگار اولیه کمک می‌کنند، می‌تواند پیامدهای مهمی برای مداخلات مبتنی بر خانواده در پی داشته باشد. با توجه به تأکید یانگ (۲۰۰۶) در زمینه تأثیر تجارب اولیه در شکل‌گیری طرحواره‌های ناسازگار اولیه از یک سو و دیدگاه مینوچین (۱۹۸۵؛ ۲۰۱۸) در مورد نقش مرزهای درهم‌تنیده خانواده در شکل‌گیری آسیب‌های روانی از سوی دیگر، پژوهش حاضر در پی

داشته باشد (رضابور چورس و همکاران، ۱۴۰۳). برای مثال، شواهد مختلف نشان می‌دهد که مرزهای گسسته خانواده با رشد طرحواره‌های ناسازگار اولیه همراه است (یانگ و همکاران، ۲۰۰۶). طرحواره‌های ناسازگار اولیه به احساسات، باورها و فرض‌های نادرستی اشاره دارد که تفاسیر، ادراکات و رفتارهای افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهند (یانگ و همکاران، ۲۰۰۳). طرحواره‌ها در مسیر زندگی تداوم دارند و چگونگی رابطه فرد با خود و دیگران را تحت تأثیر قرار می‌دهد (گیلبرت، ۲۰۱۳، به نقل از ایمانی و دهقان، ۱۳۹۹). طرحواره‌های ناسازگار به عنوان یکی از فرآیندهای شناختی عمیق، نقش پایه‌ای و اساسی در ایجاد اختلالات روانشناختی دارند (آریان‌سپهر و همکاران، ۱۴۰۳). یانگ و همکاران (۲۰۰۳) مجموعه‌ای از طرحواره‌ها را مشخص کرده‌اند که به آن‌ها طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌گویند. از نظر آن‌ها، هجده طرحواره درون پنج حوزه مختل مطابق با حوزه‌های نیازهای تحولی اولیه قرار می‌گیرند و زمانی که نیاز هیجانی خاصی ارضا نشود، طرحواره ناسازگاری در آن حیطه ایجاد می‌شود. این طرحواره‌ها به دلیل محرومیت از نیازهای عاطفی اصلی در دوران کودکی ایجاد می‌شوند که اغلب از روابط ناکارآمد با مراقبان اولیه نشأت می‌گیرند (سوجتا و استرزلکی، ۲۰۲۳).

مرزهای خانوادگی، نقش کلیدی در ایجاد و نگهداری طرحواره‌های ناسازگار اولیه ایفا می‌کنند (یوسفی و همکاران، ۱۳۹۹). افرادی که محیط‌های خانوادگی ناپایدار و غیرحمایتی را تجربه می‌کنند، بیشتر احتمال دارد که در طرحواره‌های شناختی ناسازگار درگیر شوند (اولدهام و همکاران، ۲۰۰۹). مرزهای خانوادگی گسسته یا سخت که با فقدان استقلال و تشخیص، آشکار می‌شوند، ممکن است در شکل‌گیری طرحواره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد، مانند رها شدن، بی‌اعتمادی/ سوء استفاده شدن و محرومیت عاطفی نقش داشته باشد. در نقطه مقابل، مرزهای خانواده‌های درهم‌تنیده که با فقدان ساختار و سازگاری مشخص می‌شوند، ممکن است منجر به توسعه طرحواره‌های ناسازگار اولیه مرتبط با اختلال در استقلال و عملکرد، مانند وابستگی و آسیب‌پذیری شوند (یوسفی و همکاران، ۱۳۹۹).

علی‌رغم جستجوی نویسندگان مقاله حاضر، در مورد رابطه مرزهای خانوادگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه، مطالعات اندکی انجام شده است. در یکی از معدود مطالعات انجام شده در این زمینه، یافته‌های پژوهش

پاسخ‌گویی به این سؤال اساسی است که آیا مرزهای خانوادگی درهم تنیده در دانشجویان با و بدون طرحواره‌های ناسازگار اولیه متفاوت است؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش این پژوهش، توصیفی از نوع علی-مقایسه‌ای بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. برای برآورد حجم نمونه از نرم‌افزار Gpower استفاده شد. با در نظر گرفتن اندازه اثر ۰/۵، توان آزمون ۰/۸ و ریسک خطای نوع یک در سطح ۵ درصد، نمونه‌ای به حجم ۲۰۴ نفر (۱۵۲ زن، ۵۲ مرد) برآورد شد. برای انتخاب نمونه آماری از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. ملاک‌های ورود به این پژوهش شامل رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، دانشجوی بودن، برخورداری از سلامت جسمانی و روانشناختی (بر اساس پرونده سلامت دانشجوی) بود و ملاک‌های خروج از پژوهش نیز شامل عدم پاسخ‌گویی کامل به سؤالات پرسشنامه‌ها و نارضایتی از تداوم حضور در پژوهش بود.

ب) ابزار

پرسشنامه طرحواره یانگ-فرم کوتاه^۱ (YSQ-SF): پرسشنامه طرحواره یانگ بر پایه مشاهدات تجربه شده توسط یانگ (۱۹۹۸) ساخته شده است. این پرسشنامه خودگزارشی است و ۷۵ گویه دارد که ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه شامل محرومیت هیجانی، رهاشدگی و بی‌ثباتی، بی‌اعتمادی و بدرفتاری، انزوای اجتماعی و بیگانگی، نقص و شرم، شکست، وابستگی و بی‌کفایتی، آسیب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری، خود تحول نایافته و گرفتاری، اطاعت، ایثار، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه و عیب‌جویی افراطی، استحقاق و بزرگ‌منشی و خویش‌داری و خودانضباطی ناکافی را ارزیابی می‌کند. این ۱۵ طرحواره در پنج حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگر جهت‌مندی و گوش به زنگی بیش از حد و بازداری قرار می‌گیرند (اکبری و همکاران، ۱۳۹۱). هر گویه این پرسشنامه روی پیوستار ۶ درجه‌ای (یک= «به‌طور کامل در مورد من نادرست است» تا شش= «به‌طور کامل مرا توصیف

می‌کند») پاسخ داده می‌شود. نمره بالا در یک خرده‌مقیاس، نشانگر طرحواره ناسازگار است. والر و همکاران (۲۰۰۱) همسانی درونی مقیاس را ۰/۹۶ گزارش دادند. علاوه بر این، همسانی درونی برای تمامی خرده‌مقیاس‌ها بالاتر از ۰/۸۰ بود. پایایی بازآزمایی خرده‌مقیاس‌ها هم بین ۰/۵ تا ۰/۸۲ به دست آمد. این پرسشنامه در ایران توسط دیوانداری و همکاران (۱۳۸۸) ترجمه و رواسازی شد و ضرایب اعتبار طرحواره‌ها با روش آلفای کربناخ محاسبه شد که ضریب اعتبار طرحواره‌های محرومیت هیجانی (۰/۸۶)، طرد/رهاشدگی (۰/۸۱)، بی‌اعتدالی/بدرفتاری (۰/۸۴)، انزوای اجتماعی (۰/۸۱)، نقص/شرم (۰/۷۹)، شکست (۰/۸۴)، وابستگی/بی‌کفایتی (۰/۷۳)، آسیب‌پذیری به ضرر و بیماری (۰/۸۸)، خود درهم تنیده/گرفتار (۰/۸۲)، اطاعت (۰/۷۷)، از خود گذشتگی (۰/۷۸)، بازداری هیجانی (۰/۷۹)، معیارهای سرسختانه (۰/۸۴)، استحقاق (۰/۷۳)، خویش‌داری و خودانضباط ناکافی (۰/۷۶) به دست آمد.

مقیاس ارزیابی انسجام و انطباق خانواده^۲ (FACES): پرسشنامه انسجام و انطباق خانواده توسط اولسون و همکاران (۱۹۸۹) برای سنجش میزان انطباق و انسجام خانواده ساخته شد. ۱۶ سؤال این پرسشنامه برای اندازه‌گیری دو خرده‌مقیاس مرزهای گسسته و درهم تنیده استفاده شد. نمره‌گذاری پرسشنامه به صورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای است. این مقیاس با نمره گویه‌های زوج برای دست‌یابی به نمره مرزهای درهم تنیده و جمع بستن نمره گویه‌های فرد جهت دست‌یابی به نمره مرزهای گسسته، نمره‌گذاری می‌شود. در پژوهش مظاهری و همکاران (۱۳۹۲)، همبستگی درونی برای حیطه انطباق و انسجام خانواده پرسش‌نامه با آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۵ و ۰/۷۴ به دست آمد. در این مطالعه، ضریب اعتبار خرده‌مقیاس‌های انسجام خانواده با روش آلفای کربناخ محاسبه شد. ضریب اعتبار مرزهای گسسته (۰/۷۹) و مرزهای درهم تنیده (۰/۵۵) محاسبه شد.

ج) روش اجرا

پس از اخذ مجوزهای لازم از دانشگاه (دانشگاه آزاد اسلامی) و هماهنگی لازم، پرسشنامه‌های پژوهش در اختیار افراد نمونه (دانشجویان) قرار گرفت. پرسش‌نامه‌ها به صورت انفرادی و در فاصله زمانی آبان تا دی ماه سال ۱۴۰۲ تکمیل شدند. متوسط زمان تکمیل پرسشنامه‌ها برای هر شرکت‌کننده

1. Young Schema Questionnaire-Short Form

2. Family Adaptability and Cohesion Evaluation Scale

سطح تحصیلات والدین، ۲۱ نفر (۱۰/۳ درصد) از شرکت کنندگان دارای مادر بی‌سواد و ۱۵ نفر (۷/۴ درصد) از آن‌ها نیز دارای پدر بی‌سواد بودند. از نظر طلاق والدین قبل از سن ۱۸ سالگی، ۱۶ نفر از دانشجویان (۷/۸ درصد) طلاق والدین را تجربه کرده و ۱۸۸ نفر (۹۲/۲ درصد) از آن‌ها نیز فاقد تجربه طلاق والدین بودند. برای مقایسه گروه‌ها، نخست پیش فرض یکسانی واریانس‌ها در دو گروه بررسی شد. مفروضه یکسانی واریانس نمرات مرزهای خانوادگی درهم تنیده در سطوح طرحواره‌های محرومیت هیجانی ($F= ۱/۰۳, P> ۰/۰۵$)، رهاشدگی یا بی‌ثباتی ($P> ۰/۰۵$)، بی‌اعتمادی یا بد رفتاری ($F= ۱/۷۹, P> ۰/۰۵$)، انزوای اجتماعی بیگانگی ($F= ۲/۵۴, P> ۰/۰۵$)، نقص یا شرم ($P> ۰/۰۵$)، شکست ($F= ۱/۲۳, P> ۰/۰۵$)، وابستگی/بی‌کفایتی ($F= ۱/۶۵, P> ۰/۰۵$)، آسیب‌پذیری نسبت به ضرر و بیماری ($P> ۰/۰۵$)، خود درهم تنیده/گرفتار ($F= ۰/۲۱, P> ۰/۰۵$)، استحقاق/بزرگ‌منشی ($F= ۰/۴۶, P> ۰/۰۵$)، اطاعت ($F= ۰/۴۶, P> ۰/۰۵$)، ایثار ($F= ۳/۵۰, P> ۰/۰۵$)، بازداری هیجانی ($F= ۰/۸۱, P> ۰/۰۵$) صادق بود، اما در مورد سطوح طرحواره‌های معیارهای سرسختانه/عیب‌جویی افراطی ($P< ۰/۰۵$)، $F= ۶/۱۹$ و خویش‌داری/خودانضباطی ناکافی ($P< ۰/۰۵$)، $F= ۴/۲۳$ صادق نبود.

نتایج آزمون t مستقل مرزهای خانوادگی درهم تنیده برحسب طرحواره‌های حوزه طرد و بریدگی در جدول ۱ آمده است.

حدود ۲۵ دقیقه بود. برای تحلیل داده‌های پژوهش، شرکت کنندگان در دو دسته با طرحواره و بدون طرحواره تفکیک شدند. افرادی که حداقل در دو گویه در طرحواره، نمره ۵ یا ۶ گرفته بودند، به عنوان افرادی دسته‌بندی شدند که طرحواره را دارا هستند و سایر افراد به عنوان افرادی که فاقد طرحواره هستند، دسته‌بندی شدند. سپس نمرات مرزهای درهم تنیده به تفکیک در افراد با و بدون طرحواره مقایسه شد. در این پژوهش از آزمون t مستقل برای مقایسه‌ها استفاده شد. هم‌چنین از آزمون تعدیل بنفرونی برای کنترل ریسک خطای نوع یک در سطح ۵ درصد استفاده شد. سطح اطمینان مورد نظر برای آزمون سؤالات پژوهش حاضر، ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

در مجموع، ۲۰۴ نفر دانشجو در این مطالعه شرکت کردند. به این صورت که جنسیت ۱۵۲ نفر (۷۴/۵ درصد) از شرکت کنندگان زن و ۵۲ نفر (۲۵/۵) نیز مرد بود. بررسی سایر اطلاعات جمعیت شناختی شرکت کنندگان در مطالعه حاضر نشان داد که میانگین سن شرکت کنندگان، ۳۳/۶۲ با انحراف معیار ۱۰/۴۸ بود. از نظر مقطع تحصیلی، ۱۲۲ نفر (۵۹/۸ درصد) از دانشجویان شرکت کننده در مقطع کارشناسی، ۷۰ نفر (۳۴/۳ درصد) در مقطع کارشناسی ارشد و ۱۲ نفر (۵/۹ درصد) نیز در مقطع دکتری مشغول به تحصیل بودند. از لحاظ وضعیت مادر شاغل به کار، قبل از سن ۱۸ سالگی نیز ۵۷ نفر (۲۷/۹ درصد) از آن‌ها دارای مادر شاغل و ۱۴۷ نفر (۷۲/۱ درصد) نیز فاقد مادر شاغل قبل از سن ۱۸ سالگی بودند. هم‌چنین از نظر

جدول ۱. نتایج آزمون t مستقل مرزهای خانوادگی درهم تنیده برحسب طرحواره‌های حوزه طرد و بریدگی

متغیر	مرزهای خانوادگی درهم تنیده	تعداد	میانگین	t	*P
محرومیت هیجانی	ندارد	۱۵۵	۲/۹۲	۰/۲۹۱	۰/۷۷۲
	دارد	۴۹	۲/۸۹		
رها شدگی یا بی‌ثباتی	ندارد	۱۶۹	۲/۸۹	-۲/۶۴	۰/۰۰۹
	دارد	۳۵	۳/۱۵		
بی‌اعتمادی یا بد رفتاری	ندارد	۱۷۱	۲/۹۱	-۰/۱۷۶	۰/۸۶۱
	دارد	۳۳	۲/۹۳		
انزوای اجتماعی یا بیگانگی	ندارد	۱۸۰	۲/۹۱	-۰/۵۵۳	۰/۵۸۱
	دارد	۲۴	۲/۹۷		
نقص یا شرم	ندارد	۱۹۶	۲/۹۲	۱/۱۶	۰/۲۴۸
	دارد	۸	۲/۶۷		

* از تعدیل بنفرونی برای مقایسه‌ها استفاده شده است.

درهم تنیده، تفاوت معناداری ندارند. نتایج آزمون t مستقل مرزهای خانوادگی درهم تنیده بر حسب طرحواره‌های حوزه خودگردانی و عملکرد مختل در جدول ۲ آمده است.

نتایج جدول ۱ نشان داد که افراد با و بدون طرحواره محرومیت هیجانی، طرحواره ره‌اشدگی/بی‌ثباتی، طرحواره بی‌اعتمادی یا بدرفتاری، طرحواره انزوای اجتماعی یا بیگانگی، طرحواره نقص یا شرم در مرزهای خانوادگی

جدول ۲. نتایج آزمون t مستقل مرزهای خانوادگی درهم تنیده بر حسب طرحواره‌های حوزه خودگردانی و عملکرد مختل

متغیر	مرزهای خانوادگی درهم تنیده	تعداد	میانگین	t	P°
شکست	ندارد	۱۸۵	۲/۸۹	-۱/۸۹	۰/۰۵۹
	دارد	۱۹	۳/۱۶		
وابستگی یا بی‌کفایتی	ندارد	۱۹۹	۲/۹۱	۰/۱۴۹	۰/۸۸۲
	دارد	۵	۲/۸۷		
آسیب‌پذیری نسبت به ضرر	ندارد	۱۷۳	۲/۸۹	-۱/۳۸	۰/۱۷
	دارد	۳۱	۳/۰۵		
خود درهم تنیده یا گرفتار	ندارد	۱۶۸	۲/۸۵	-۳/۵۷	۰/۰۰۱
	دارد	۳۶	۳/۲۳		

* از تعدیل بنفرونی برای مقایسه‌ها استفاده شده است.

معنادار بیشتر از افراد بدون طرحواره خود درهم تنیده/گرفتار بود. نتایج آزمون t مستقل مرزهای خانوادگی درهم تنیده بر حسب طرحواره‌های حوزه محدودیت‌های مختل، دیگر پیروی و گوش به زنگی نیز در جدول ۳ ارائه شده است.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که افراد با و بدون طرحواره شکست، طرحواره وابستگی/بی‌کفایتی، طرحواره آسیب‌پذیری نسبت به ضرر و بیماری تفاوت معناداری در نمرات مرزهای درهم تنیده خانوادگی ندارند. نمرات مرزهای درهم تنیده در افراد با طرحواره خود درهم تنیده/گرفتار به طور

جدول ۳. نتایج آزمون t مستقل مرزهای خانوادگی درهم تنیده بر حسب طرحواره‌های حوزه محدودیت‌های مختل، دیگر پیروی و گوش به زنگی

متغیر	مرزهای خانوادگی درهم تنیده	تعداد	میانگین	t	P°
محدودیت‌های مختل	ندارد	۱۴۰	۲/۸۳	-۲/۹۴	۰/۰۰۴
	دارد	۶۴	۳/۰۹		
استحقاق و بزرگ منشی	ندارد	۱۶۲	۲/۹۱	۰/۰۴۹	۰/۹۶۱
	دارد	۴۲	۲/۹۱		
خویش‌داری و خودانضباطی ناکافی	ندارد	۱۷۵	۲/۸۹	-۱/۹۱	۰/۲۳۵
	دارد	۲۹	۳/۰۳		
دیگر پیروی	ندارد	۱۰۰	۲/۷۸	-۳/۱۲	۰/۰۰۲
	دارد	۱۰۴	۳/۰۴		
اطاعت	ندارد	۱۷۹	۲/۹۱	-۰/۰۴۵	۰/۹۶۴
	دارد	۲۵	۲/۹۲		
اثر	ندارد	۹۴	۲/۸۳	-۱/۷۵	۰/۰۸۲
	دارد	۱۱۰	۲/۹۸		

* از تعدیل بنفرونی برای مقایسه‌ها استفاده شده است.

افراد با و بدون طرحواره استحقاق/بزرگ منشی، طرحواره خویش‌داری/خودانضباطی ناکافی در نمرات مرزهای خانوادگی درهم تنیده، تفاوت

نتایج جدول ۳ نشان داد که بین مرزهای خانوادگی درهم تنیده در افراد با و بدون طرحواره‌های حوزه محدودیت‌های مختل تفاوت وجود دارد. در

یافته دیگر این مطالعه نشان داد که در نمرات مرزهای خانوادگی درهم تنیده بین افراد با و بدون طرحواره‌های حوزه مختل طرد و بریدگی، حوزه مختل خودگردانی و عملکرد، استحقاق/بزرگ‌منشی، خویش‌داری/خود انضباطی ناکافی، حوزه دیگر پیروی، حوزه گوش به زنگی و خودکنترلی بیش از حد و بازداری هیجانی تفاوت معناداری وجود ندارد. این یافته مغایر با نتایج مطالعه شکاری قندپزی و همکاران (۲۰۲۰) بود. فقدان یافته‌های قابل توجه برای طرحواره‌های دیگر می‌تواند نشان دهد که همه طرحواره‌های ناسازگار به طور مستقیم با درهم تنیدگی خانواده مرتبط نیستند. این طرحواره‌ها ممکن است از طریق مسیرهای مختلف، مانند تجربیات آسیب‌زا، روابط با همسالان، یا تأثیرات اجتماعی توسعه یابند. نقش عوامل اجتماعی-فرهنگی مانند پویایی خانواده و شیوه‌های فرزندپروری در علت‌شناسی طرحواره‌های ناسازگار اولیه برجسته شده است (استوارد و همکاران، ۲۰۱۸). در تأیید یافته‌های این پژوهش، یوسفی و همکاران (۱۳۹۹) در مطالعه خود نشان دادند، خانواده‌های با مرزهای درهم تنیده که با فقدان ساختار و سازگاری مشخص می‌شوند، ممکن است منجر به توسعه طرحواره‌های ناسازگار اولیه مرتبط با اختلال در استقلال و عملکرد، مانند وابستگی و آسیب‌پذیری شوند. همچون سایر پژوهش‌ها، این مطالعه با محدودیت‌هایی مواجه بود. اول این که مطالعه حاضر مقطعی بود، از این رو یافته‌های آن در طول زمان پایدار نیست. هم چنین مقطعی بودن این پژوهش، مانع استنتاج‌های علی در مورد رابطه بین مرزهای خانوادگی و طرحواره‌ها می‌شود. برای بررسی این که چگونه این متغیرها در طول زمان بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند، به مطالعات طولی نیاز است. دوم، این پژوهش بر ابزارهای خودگزارشی مانند پرسشنامه تکیه داشت که ممکن است در معرض سوگیری باشند. این گونه ابزارها دارای محدودیت‌های متعددی از قبیل خطای اندازه‌گیری و عدم خویش‌نگری آزمودنی‌ها هستند. استفاده از روش‌های چندگانه اطلاعاتی و مشاهده‌ای می‌تواند ارزیابی جامع‌تری را ارائه دهند. سوم، نمونه آماری فقط شامل دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در شهر تهران بود که تعمیم‌پذیری را به سایر جمعیت‌ها محدود می‌کرد. تکرار پژوهش حاضر با نمونه‌های متنوع‌تر، یافته‌های این مطالعه را تقویت می‌کند. هم چنین با توجه به نتایج این پژوهش باید گفت که مرزهای خانوادگی منسجم، ضرورت تطبیق رفتار را با محدودیت‌ها و خواسته‌های اجتماعی مهم قابل تشخیص و قابل درک می‌کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود

معنادار نبود. هم چنین نتایج جدول ۳ نشان داد، مرزهای درهم تنیده در افراد با و بدون طرحواره‌های حوزه دیگر پیروی متفاوت است. نتایج نشان داد در افراد با و بدون طرحواره اطاعت و ایثار، تفاوت در نمرات مرزهای خانوادگی درهم تنیده معنادار نبود. علاوه بر این، نتایج جدول ۳ حاکی از آن است که مرزهای خانوادگی درهم تنیده در افراد با و بدون طرحواره‌های حوزه گوش به زنگی و بازداری بیش از حد متفاوت است. نتایج این جدول نشان می‌دهد که در افراد با و بدون طرحواره بازداری هیجانی و طرحواره معیارهای سرسختانه/عیب‌جویی افراطی، نمرات مرزهای خانوادگی درهم تنیده تفاوت معنادار نبود.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف مقایسه مرزهای خانوادگی درهم تنیده در دانشجویان با و بدون طرحواره‌های ناسازگار اولیه انجام شد. اولین یافته این پژوهش نشان داد که افراد با طرحواره خود درهم تنیده/گرفتار در مقایسه با افرادی که این طرحواره را نداشتند، به طور قابل توجهی نمرات بالاتری در مرزهای درهم تنیده داشتند. این یافته با نتایج مطالعات بریسترز و پیکینگتن (۲۰۲۳)؛ ون پتگم و همکاران (۲۰۲۲)؛ فولتون و همکاران (۲۰۱۴) همسو است. این یافته نشان داد که طرحواره خود درهم تنیده/گرفتار ممکن است به طور خاص با مرزهای خانوادگی درهم تنیده مرتبط باشد. یافته به دست آمده با نظریه طرحواره یانگ مطابقت دارد، که بیان می‌کند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه از نیازهای عاطفی اصلی برآورده نشده در دوران کودکی، اغلب در زمینه محیط‌های خانوادگی ناکارآمد ایجاد می‌شوند. زمانی که حس هویت کودک به دلیل درگیری بیش از حد خانواده از والدینش به وضوح متمایز نباشد، مرزهای خانوادگی درهم تنیده ممکن است ایجاد شود. مرزهای درهم تنیده خانوادگی که در ایجاد طرحواره حوزه خودگردانی و عملکرد مختل نقش دارد، باعث می‌شود عملکرد مستقلانه کودک تشویق نشود، استقلال کودک تخریب شده و حفاظت افراطی از فرزندان به عمل آید. در این شرایط فرزندان به این باور می‌رسند که نمی‌توانند عملکرد مستقل و بی‌نقص داشته باشند. این افراد دنیا را خطرناک می‌بینند و خود را بی‌عرضه می‌پندارند، عزت نفس پایینی دارند و با احتمال زیاد، دچار اختلالات اضطرابی و خشم می‌شوند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول در رشته روانشناسی عمومی در دانشگاه آزاد اسلامی، واحد الکترونیک است. هم‌چنین به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی پژوهش، به شرکت کنندگان در خصوص داوطلبانه و اختیاری بودن شرکت در پژوهش و محرمانه نگه‌داشتن اطلاعات توضیح داده شد و از آنان رضایت‌نامه آگاهانه اخذ شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب پایان‌نامه کارشناسی ارشد و بدون حمایت مالی انجام گرفته است.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول، پژوهشگر اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنما و نویسنده سوم، مشاور پایان‌نامه می‌باشند.

تضاد منافع: نویسندگان هیچ تضاد منافی در رابطه با این پژوهش اعلام نمی‌نمایند.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از تمامی دانشجویان شرکت‌کننده در این پژوهش که در انجام این مطالعه ما را یاری نمودند، قدردانی می‌شود.

دوره‌های آموزشی و کمک‌های روانشناختی لازم جهت تبدیل مرزهای درهم تنیده به مرزهای بهنجار برای والدین در نظر گرفته شود تا آن‌ها بتوانند از این طریق بیشتر نقش‌های سازنده والدینی را ایفا کنند. هم‌چنین یافته‌های این پژوهش بر اهمیت پرداختن به طرحواره‌های ناسازگار اولیه در محیط‌های درمانی تأکید می‌کنند. با شناخت تأثیر متقابل بین این طرحواره‌ها و پویایی‌ها و مرزهای خانوادگی، روانشناسان خانواده و سایر متخصصان سلامت روان می‌توانند مداخلات مناسب‌تری را برای بهبود بهزیستی عاطفی و عملکرد خانواده ارائه دهند. علاوه بر این، این پژوهش نیاز به کاوش بیشتر در مورد این که چگونه این طرحواره‌ها نه تنها بر سلامت روان فردی بلکه بر سیستم‌های خانواده گسترده‌تر تأثیر می‌گذارند را نشان داده است و مسیر را برای راهبردهای درمانی مؤثرتر که مرزهای خانوادگی را تقویت می‌کنند، تسهیل می‌کند.

References

منابع

آریان سپهر، فاطمه؛ مقتدر، لیلا و اکبری گوآبری، بهمن (۱۴۰۳). تدوین مدل ساختاری رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نظم‌جویی هیجانی با میانجی‌گری سرسختی روانشناختی در افراد مبتلا به اختلالات اضطرابی. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۳ (۱۳۴)، ۴۳۱-۴۵۰.

<https://doi.org/10.52547/JPS.23.134.431>

اکبری، ابراهیم؛ محمود علیلو، مجید؛ خانجانی، زینب؛ پورشریفی، حمید؛ فهیمی صمد؛ امیری پیچاکلائی، احمد و عظیمی، زینب (۱۳۹۱). مقایسه دانشجویان دارای شکست عشقی با و بدون نشانگان بالینی در طرحواره‌های ناسازگار اولیه و الگوهای فرزندپروری. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، ۱۸ (۳)، ۱۸۴-۱۹۴.

<http://ijpcp.iuums.ac.ir/article-1-1885-fa.html>

ایمانی، مهدی و دهقان، مریم (۱۳۹۹). مقایسه سبک‌های دفاعی، ناگویی هیجانی و طرحواره ناسازگار در افراد مبتلا به آسم و افراد بهنجار. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۹ (۹۲)، ۹۵۷-۹۶۶.

<http://psychologicalscience.ir/article-1-736-fa.html>

دیوانداری، حسین؛ آهی، قاسم؛ اکبری، حمزه و مهدیان، حسین (۱۳۸۸). فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ (SQ-SF) بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی و ساختار عاملی بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر. *فصلنامه پژوهشنامه تربیتی*، ۱۴ (۲)، ۱۴۷-۱۷۱.

<https://sanad.iau.ir/fa/Journal/educ/Article/941160>

رضا پور چورس، فاطمه؛ نوکنی، مصطفی و مایلی، میترا (۱۴۰۳). مقایسه مرزهای از هم گسسته خانواده در افراد با و بدون طرحواره‌های ناسازگار اولیه. *روانشناسی بالینی*، (۱).

<https://doi.org/10.22075/jcp.2024.34797.2934>

مظاهری، محمدعلی؛ حبیبی، معجبی و عاشوری احمد (۱۳۹۲). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس انسجام و انعطاف‌پذیری خانواده (FACES-IV). *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، ۱۹ (۴)، ۳۲۵-۳۱۴.

<http://ijpcp.iuums.ac.ir/article-1-2092-fa.html>

Akbari E, Mahmoud Aliloo M, Khanjani Z, Poursharifi H, Fahimi S, Amiri Pichakolaei A, Azimi Z. (2012). Early Maladaptive Schemas and Parenting Styles of Students Who Have Failed in Love With and Without the Clinical Syndrome. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 18 (3), 184-194. [Persian] <http://ijpcp.iuums.ac.ir/article-1-1885-fa.html>

Ariyansepehr F, Moghtader L, Akbari Govaberi B. (2024). Developing a structural model of the relationship between early maladaptive schemas and emotion regulation with the mediating role of psychological hardiness in people with anxiety disorders. *Journal of Psychological Science*, 23(134), 431-450. [Persian] <https://doi.org/10.52547/JPS.23.134.431>

Bruysters, N. Y. F., & Pilkington, P. D. (2023). Overprotective parenting experiences and early maladaptive schemas in adolescence and adulthood: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 30(1), 10-23. <https://doi.org/10.1002/cpp.2776>

Cerniglia, L., Cimino, S., Tafà, M., Marzilli, E., Ballarotto, G., and Bracaglia, F. (2017). Family profiles in eating disorders: family functioning and psychopathology. *Psychol. Res. Behav. Manag.* 10, 305-312. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S145463>

Chen, E., Brody, G. H., & Miller, G. E. (2017). Childhood close family relationships and health. *American Psychologist*, 72(6), 555. <https://doi.org/10.1037/amp0000067>

Davies, P. T., Cummings, E. M., & Winter, M. A. (2004). Pathways between profiles of family functioning, child security in the interparental subsystem, and child psychological problems. *Development and psychopathology*, 16(3), 525-550. <https://doi.org/10.1017/S0954579404004651>

Divandari, H., Ahi, GH., Akbari, H., & Mahdian, H (2009). The young schema questionnaire-short form (SQ-SF): investigation psychometric properties and factor structure between students in Islamic Azad University, Kashmar Branch. *Educational researches*, 5(20), 1-29. <https://sanad.iau.ir/fa/Journal/educ/Article/941160>

Fulton, J. J., Kiel, E. J., Tull, M. T., & Gratz, K. L. (2014). Associations between perceived parental overprotection, experiential avoidance, and anxiety. *Journal of Experimental Psychopathology*, 5(2), 200-211. <https://doi.org/10.5127/jep.034813>

- Hughes, E. K., and Gullone, E. (2008). Internalizing symptoms and disorders in families of adolescents: a review of family systems literature. *Clinical Psychology Review*, 28, 92–117. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2007.04.002>
- Imani M., & Dehghan M. (2020). The comparison of defense styles, alexithymia and maladaptive schema in asthmatic group and normal group. *Journal of Psychological Science*, 19(92), 957-966. [Persian] <http://psychologicalscience.ir/article-1-736-fa.html>
- Kiani Chalmardi, A., Asadi, M., Shiralipur, A., & Fathi, E. (2021). Family Relational Boundaries Questionnaire (FRBQ): Developing and Standardization. *Journal of School Psychology*, 9(4), 20-33. [Persian] <https://doi.org/10.32598/JSPI.9.4.2>
- Mazaheri M, Habibi M, Ashori A. (2014). Psychometric Properties of Persian Version of the Family Adaptability and Cohesion Evaluation Scales (FACES-IV). *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 19 (4), 314-325. [Persian] <http://ijpcp.iiums.ac.ir/article-1-2092-fa.html>
- Metcalf, L. (2023). *Marriage and family therapy: A practice-oriented approach*. Springer Publishing Company.
- Minuchin, S. (2018). *Families and family therapy*. Routledge.
- Minuchin, P. (1985). Families and individual development: Provocations from the field of family therapy. *Child development*, 289-302. <https://doi.org/10.2307/1129720>
- Murphy, S. E., Boyd-Soisson, E., Jacobvitz, D. B., & Hazen, N. L. (2017). Dyadic and triadic family interactions as simultaneous predictors of children's externalizing behaviors. *Family Relations*, 66(2), 346-359. <https://doi.org/10.1111/fare.12225>
- Nichols, M. P., & Schwartz, R. C. (1997). *Family Therapy: Concepts and Methods*. Boston: Allyn & Bacon.
- Oldham, J. M., Skodol, A. E., & Bender, D. S. (2009). *Essentials of personality disorders*. American Psychiatric Publishing, Inc.
- Olson, D. H. (1985). FACES III; Family adaptability and cohesion evaluation scale. *Family social science*.
- Rabinowitz, J. A., Osigwe, I., Drabick, D. A., & Reynolds, M. D. (2016). Negative emotional reactivity moderates the relations between family cohesion and internalizing and externalizing symptoms in adolescence. *Journal of adolescence*, 53, 116-126. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2016.09.007>
- Repetti, R. L., Taylor, S. E., and Seeman, T. E. (2002). Risky families: family social environments and the mental and physical health of offspring. *Psychological Bulletin*, 128, 330–366. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.128.2.330>
- Rezapourchoras, F., Nokani, M., & Mayeli, M. (2024). A comparison of dissociated family boundaries in individuals with and without early maladaptive schemas. *Journal of Clinical Psychology*, (), -. [Persian] <https://doi.org/10.22075/jcp.2024.34797.2934>
- Rowsell, M., Doyle, S., & Francis, S. E. (2016). The role of BIS sensitivity in the relationship between family enmeshment and child anxiety. *Journal of Child and Family Studies*, 25, 2585-2596. <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0415-8>
- Shekari Ghandpazi, F., Navabinejad, S., & Delavar, A. (2020). Predicting the family function based on early maladaptive schemas and couples communication patterns (Case study: Education). *Iranian journal of educational sociology*, 3(2), 62-69. <https://doi.org/10.52547/ijes.3.2.62>
- Simpson, E. G., Vannucci, A., & Ohannessian, C. M. (2018). Family functioning and adolescent internalizing symptoms: A latent profile analysis. *Journal of Adolescence*, 64, 136-145. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2018.02.004>
- Sojta, K., & Strzelecki, D. (2023). Early maladaptive schemas and their impact on parenting: do dysfunctional schemas pass generationally?—A systematic review. *Journal of Clinical Medicine*, 12(4), 1263. <https://doi.org/10.3390/jcm12041263>
- Steward Ph D, R. J., Moore Ph D, S. J., Petersen, M. A., Ayers MA, S., & Hinze, M. A. (2018). Adult-Child Sexual Contact: Examining Mental Health Trainees' Perception of the Impact on Adult Psychological-Emotional Status. *Journal of Human Services: Training, Research, and Practice*, 3(1), 3. <https://scholarworks.sfasu.edu/jhstrp/vol3/iss1/3>
- Tiwari, S., Podell, J. C., Martin, E. D., Mychailyszyn, M. P., Furr, J. M., & Kendall, P. C. (2008). Experiential avoidance in the parenting of anxious youth: Theory, research, and future directions. *Cognition and emotion*, 22(3), 480-496. <https://doi.org/10.1080/02699930801886599>
- Van Petegem, S., Albert Sznitman, G., Darwiche, J., & Zimmermann, G. (2022). Putting parental overprotection into a family systems context: Relations of overprotective parenting with perceived coparenting and adolescent anxiety.

- Family process*, 61(2), 792-807.
<https://doi.org/10.1111/famp.12709W>
- Waller, G., Meyer, C., & Ohanian, V. (2001). Psychometric properties of the long and short versions of the Young Schema Questionnaire: Core beliefs among bulimic and comparison women. *Cognitive therapy and research*, 25, 137-147.
<https://link.springer.com/article/10.1023/1026487018110>
- Wetchler, J. L., & Hecker, L. L. (2014). *An introduction to marriage and family therapy*. Routledge.
- Young, J. E., Klosko, J. S., & Weishaar, M. E. (2006). *Schema therapy: A practitioner's guide*. Guilford press. <https://doi.org/10.1002/smi.2623>
- Young, J. E., Kloska, J. S. & Weishaar, M. E. (2003). *Schema therapy: a practitioner's guild*. New York: Guilford press.
- Young, J. E. (1998). *Young Schema Questionnaire--Short Form*. Cognitive Therapy and Research.
- Yousefi, M., Cheraghi, M., & Panaghi, L. (2020). Predicting sides of Family Triad Model by spouses' early maladaptive schemas. *Iranian Journal of Family Psychology*, 7(1), 19-38. [Persian]
<https://doi.org/10.52547/ijfp.7.1.19>

